

השבת של רבי נזומן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל דב בער אדסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

פסח

ענין אכילת מצה וזהירות מחמץ.

כל אדם יודע בנפשו, שעיקר קלקולו ופגמיו וחטאיו רחמנא לצלן, כלם התחילו מחוט-השערה, על-ידי שלא נזהר בתחילה לשמור מחשבתו היטב, ונמשך אחר המסית מעט מעט רחמנא לצלן, כמו שכתוב: **הוי משכי העון בחבלי השוא וכעבות העגלה חטאה**, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל: **היום אומר לו עשה כך ולמחר וכו'.**

וכפי התגברות היצר הרע על האדם בכל פעם, היה חס ושלוס אפס תקוה, אך מידה טובה מרבה, כי חוט-השערה בקדשה יקר מאד מאד, וכל מה שהאדם מתגבר בכל עת נגד המחשבות וההרהורים, וכל תנועה שמנתק עצמו מהם כחוט-השערה הוא יקר בעיניו יתברך מאד מאד, **כי הוא ידע יצרנו וכו'**, ורק הוא יתברך יודע איך יצרו של אדם מתגבר על כל אחד ואחד, על-כן יקר בעיניו יתברך כל תנועה ותנועה אפילו הוא כשערה ממש, מה שהאדם מושך את עצמו מהסטרא-אחרא אל הקדשה.

ועל-כן, צריך כל אחד להשכיל על דרכיו בכל עת, לשמור עצמו מאד שלא תתחיל מחשבתו לצאת חוץ מהגבול דקדשה אפילו כחוט-השערה, כי על-ידי פגם כחוט-השערה שנוטה מן הדרך, יכול לתעות בדרכים נבוכים הרבה, חס ושלוס.

ואף-על-פי-כן צריך לידע גם ההפך, שכשמתגברים עליו מאד ונדמה לו שכבר נתעה כל-כך שאי אפשר לעמוד כנגדם, צריך לידע ולהאמין, שכל תנועה ותנועה שיינתק וימשוך את עצמו מהם, אפילו כחוט-השערה, הוא יקר מאד מאד בלי שיעור, וברבות הימים יתלקטו אלו השערות יחד, ויזכה על-ידי-זה להשגות אלקות, שנמשך על-ידי צמצומים

הקדושים שהם בחינת שערות, שהם נעשים על-ידי בחינת השערות הנ"ל, היינו על-ידי שאיש הישראלי מושך את עצמו מרע לטוב בכל פעם, שעיקרו תלוי בחוט-השערה.

וזה בחינת מה שצריך לזהר בפסח ממשוהו חמץ, כי השמירה ממוחין ושכליות דסטרא-אחרא, שהם בחינת חמץ בפסח, ולזכות למוחין דקדשה, שהם בחינת השגות אלקות, שהם בחינת מצה, הכל תלוי במשוהו, בבחינת חוט-השערה הנ"ל (לקוטי הלכות - נזיקין - הלכה ד, אותיות ג' ר').

מכתב

אף על פי שהמים רבים אדירים משברי ים מתגברים על כל אדם כל כך כל כך, בחינת כל משברין וגליץ עלי עברו, אף על פי כן מכולם אדיר במרום ה' ולעולם ידו על העליונה והוא יגמור הכל כרצונו ויביא הכל אל התכלית הטוב האמיתי הנצחי, כי כבר הקדים ונתן לישראל קדושת אור הצדיק, שעל ידו יתגלה אלקותו יתברך לעין כל, ויתתקן הכל תמיד.

אפילו בדורות האחרונים האלה, שגברה ההסתרה שבתוך הסתרה, עד אין קץ, אף על פי כן עיקר התיקון על ידי

הצדיק הגדול, שיכול לעורר הנקודות טובות שבישראל, אפילו בהגרועים המלאים עבירות, גם בהם מחפש הצדיק ומוצא בהם נקודות טובות, עד שמכניס בהם שגם הם ישמחו נפשותיהם, ועל ידי זה הם מוציאים אותם מעבירות ומפגמים ומחזירים אותם בתשובה.

הצדיק מעורר רחמי ה' יתברך, שישתכל רק על הנקודות טובות שבישראל, ולא ישתכל על הרע שלנו כלל, עד שיכנסו בלבנו רחמי העצומים, עד שיהיה נמשך שמחה עלינו, שעל ידי זה עיקר תיקון התשובה.

קליפת המן עמלק אורב, לעקור את האדם לגמרי משני עולמות, חס ושלוס חס ושלוס; וכל מלחמתו של עמלק, ימח שמו, הוא שמניח עצמו לאורכו ולרוחבו בהתגברות גדול ובתחבולות עצומות, להרבות מחלוקת על הצדיק האמת, הגיבור כח מאד, על ידי שמכניס בלב קשיות הרבה עליו, עד שעל ידי זה נתרחקין ממנו, וזה גרוע מן הכל.

צריכים להמשיך מהצדיק חכמה והתבוננות גדול, עד שיזכה לישאר על עמדו תמיד, כל ימי חייו, ולא יניח להפיל את עצמו לעולם, יהיה איך שיהיה, כי אף על פי שהעיקר הוא תמימות ופשיטות גמור, אף על פי כן זה

התמימות האמיתי אי אפשר לקבל, כי אם על יד שישקוד הרבה הרבה על דלתי הבית המדרש של הצדיק האמת, שהוא חכם ונבון גדול.

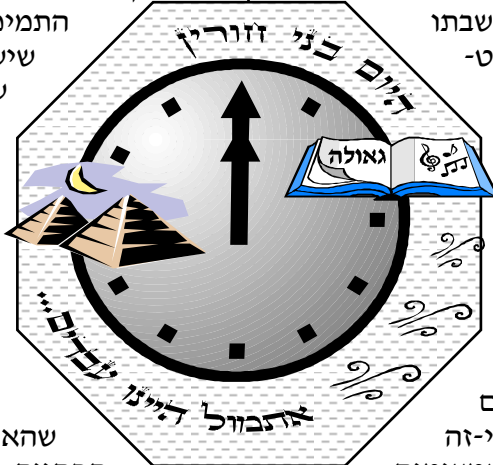
לפעמים, יכול האדם ליפול, חס ושלוס, על ידי האמת דייקא, כי יודע בנפשו שבאמת קלקל הרבה, וגם עתה הוא כמו שהוא, ועל כן מסיתו הבעל דבר בהאמת שלו, לדחותו לגמרי, חס ושלוס, כאשר נשמע כדברים האלה בפירוש מכמה אנשים שיצאו מעולמם לגמרי, על ידי האמת הזה.

אבל, כבר גילה לנו הצדיק האמת, שהאמת לאמתו אינו כן, כי אפילו בשאול תחתיות, סמוכין לה' יתברך, ואין שום יאוש

בעולם, ואף על פי שבודאי צריכין לשמור עצמו מן החטא, ואפילו מפגם כל שהוא, אבל אף על פי כן אפילו אם נכשל כמו שנכשל, אפילו אלפים ורבות פעמים, אף על פי כן, בכל עת ורגע חסדי ה' לא תמו וכו', ויכולים בכל עת לקרב עצמו לה' יתברך מכל מקום שהוא, כי גדול ה' מאד ולגדולתו אין חקר וכו', ויש ענין שיתהפך הכל לטובה וזה עיקר האמת לאמיתו.

גם, כי כל המחלוקת על הצדיק, הן המחלוקת של הנקראים חסידים וכשרים, ובפרט המחלוקת של כתות המחקרים, הנוטים לדרכי הכפירות והאפיקורסות, הכל הוא על ידי האמת שלהם, כי האמת נעשה עדרים עדרים, וכל אחד אומר שאצלו האמת, ועל כן מי שמביט לפעמים בספריהם של המחקרים, יראה שדיבור אמת אינו זו מפייהם, וצועקים רק אמת - **אוי להם ולהאמת המזוייף שלהם!**

ועל כן, צריך האמת בעצמו שמירה, והכל בכח הצדיק האמת ותלמידיו, שהם בחינת יהושע, שעל ידם עיקר הכנסת קיום התורה בישראל, ועל ידם המשכת דרכי התשובה (מספר אב"י הנחל ב" - מכתב קנ"ח).

☺ כשהיה אדמו"ר זצ"ל סמוך עוד על שלחן חותנו רבי אפרים ז"ל בכפר הוסיאטין, והגיע לחותנו יום **היארצייט** של אביו; ונסע לאלכסנדריה וקרא הסמוך לשם, ולקח אתו את אדמו"ר זצ"ל.

☺ וכשבאו לבית המדרש, ובני הנעורים דשם כאשר ראו את אדמו"ר זצ"ל בפעם הראשון, אזי הוטב בעיניהם מאד לכנס עמו בדברים, אך לא ידעו מהיכן להתחיל.

☺ ואחר התפלה, נתן להם הר' אפרים ז"ל יין ישן כנהוג, ובקשו בני הנעורים מר' אפרים הנ"ל שיצוה לחתנו, הוא אדמו"ר זצ"ל, שילמד פרק משניות. וכן עשה, והפך עצמו פניו אל כותל המזרח ולקח משניות, והניח על הסטענדער ולמד ויתמהמה בלמוד עד בוש.

☺ והבני הנעורים המתינו עד שיסיים למודו, למען ישתו היי"ש ועל ידי זה ישתו לחיים גם לאדמו"ר זצ"ל, וממילא יהיה להם שייכות לכנס עמו בדברים; וכשראו שהוא מתמהמה הרבה בלמודו, בקשו את הרב ר' אפרים שיאמר לו שיסיים הלמוד - ונטה אדמו"ר את ידו על פני חותנו ויתעלף והתחילו להקיפו, וכשהקיפו שאלו אותו מה היה לו? והשיב להם כשנטה אדמו"ר זצ"ל את ידו על פניו, ראה את המנוח שהיה לו יארצייט אחריו עומד לנגדו ואמר לו: **לחתן כזה אומרים שילמד משניות?** ונתפחד ויתעלף.

☺ המה ראו כן תמהו מאד ומן אז והלאה נתפרסם שם אדמו"ר זצ"ל, שהוא מצדיקי הדור, והתחילו לנסוע אליו כמה אנשים ונתקברו על ידו לעבודת השם יתברך (כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, מ"ז).

חיי מוהר"ן

☞ שמעתי מאחד ששמע מרבינו ז"ל שספר לו מעוצם הקדשה שלו בילדותו, שבהיותו ילד קטן, רצה להיות ירא שמים והיה חפץ לקבל שבת בקדשה גדולה כראוי, והלך למרחץ וטבל בזריזות סמוך אחר חצות מיד. ויצא מהטבילה ובא לביתו, ולבש בגדי שבת, ונכנס לבית המדרש, והלך אנה ואנה, ורצה להמשיך עליו קדשת שבת ונשמה יתרה.

☞ והיה חפץ לראות איזה דבר, אך לא ראה כלל. והיה מתגעגע מאד לראות. ובתוך זה התחילו לכנס אנשים לבית המדרש, ובא איזה איש חשוב ועמד על השטענדיך [עמוד] שלו והתחיל לומר שיר השירים, והלך הוא זכרונו לברכה והכניס ראשו למטה בתוך השטענדיך.

☞ ומחמת שהיה עדיין ילד קטן, לא הקפידו עליו. והוא היה מנח שם והתחיל לבכות, ובכה מאד בדמעות שליש, כמה שעות עד הערב, עד שענינו עלו נפוחות (שקורין גישוואלף). ואחר-כך, פתח את עיניו ונדמה לו כאילו הוא רואה איזה אור מחמת שכבר נדלקו הנרות.

☞ וענינו היו סתומים כל כך בבכיה, ואז נתקרה דעתו קצת. וכל זה היה בקטנותו ממש. כמדמה שאמר שהיה אז בן שש שנים (חיי מוהר"ן - יגיעתו וטרחתו בעבודת ה', רל"א).

עצות

☞ על-ידי השמחה בשלוש רגלים זוכין לאור הפנים, ועל-ידי זה מחיין את השכל דקדשה, שעל-ידו באים להשגת אלקות.

☞ עיקר השמחה הוא מן המצות. ועיקר השמחה הוא בלב, כי **כל חד כפס מה דמשער בלבה** גדלת הבורא ויחודו ואחדותו יתברך שמו, ראוי לו לשמוח מאד בכל מצוה ומצוה

שעושה, שזוכה לעשות רצון השם יתברך, הבורא היחיד הקדמון הנצחי, יתברך שמו לנצח.

☞ ועיקר השמחה של כל המצות שעושין בכל השנה, הם מתקבצין יחד בשלוש רגלים, וזהו השמחה של יום-טוב, כי אז מתקבץ ומעורר השמחה הקדושה הזאת של כל הנקדוה טובות של כל המצות שעושין בכל השנה.

☞ וצריך כל אחד להתגבר מאד, להמשיך על עצמו השמחה הקדושה הזאת של המצות, שהוא שמחת יום-טוב, בכל השנה כלה; מכל-שכן וכל-שכן ביום-טוב קודש בעצמו, שאז חייבים לשמוח מאד, כמו שכתוב: **ושמחת בחגך**, כי אז מתקבץ יחד השמחה של כל המצות, אשר אין שיעור וערך לשמחה הזאת, כאשר יבין כל אחד בלבו כנ"ל (לקוטי עצות - שלוש רגלים, א' ב').

תפילה

☞...ותרחם עלינו ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, ותושיענו שנוכה לקבל את כל השלושה רגלים הקדושים שהם **פסח שבועות סוכות** בקדשה גדולה ובחזרה רבה ועצומה מאד. ונוכה לכבד את כל הרגלים והימים טובים בכל מיני כבוד ועז ופאר, במאכל ומשתה וכסות נקיה, ובשביתה מן המלאכה, ובלב טוב ובשמחה גדולה, ובתפלה בכוונה עצומה והתעוררות נפלא, כראוי לאיש ישראלי להתפלל ולהתנהג ביום טוב קודש.

☞ ותזכנו ותעזרנו לעשות מצות הרבה בכל השנה, בקדשה גדולה ובשמחה רבה. ונוכה שיתקבץ שמחת כל המצות של כל השנה, לתוך הלב הקדוש שהם השלוש רגלים, ועל-ידי-זה נזכה לשמחת יום טוב באמת כרצונך הטוב כמו שכתוב: **ושמחת בחגך**.

☞ ונוכה לשמוח מאד מאד, בחזרה רבה ועצומה, בכל השלוש רגלים **נגילה** ו**נשמחה בך**, אשר בחרת בנו מכל העמים ורוממתנו מכל הלשונות, עד שנוכה לעלות לראות ולראות באור פני ה'.

☞ ותעזרנו לקיים כל המצות הנוהגות בכל רגל אשר על ידם מעלין את השכינה שהיא בחינת ד' לאור הפנים, שהם: **בפסח ארבע כוסות**, בשבועות **קבלת התורה** שהוא סדר המשנה שהוא ארבע פעמים ביד כל אחד, בסכות **ארבע מינים** שבלולב.

☞ אנא ה', רחם עלינו וזכנו לקיים באמת ובשלמות כל המצות הנוראות האלה במועדס ובזמנם בכל רגל ורגל, עם כלל שאר המצות הקדושות והנוראות שבכל רגל ורגל. ונוכה לקיימם בתכלית השלמות, בשמחה ובחזרה רבה ועצומה וביראה ובאהבה, באופן שנוכה להעלות את המלכות דקדשה אל אור הפנים המאיר בשלוש רגלים.

☞ ותזכנו לשוב בתשובה שלמה לפניך מתוך שמחה בכל הימים טובים. ותתנני ברחמיך הרבים לעשות תשובה שלמה אפילו על העוונות שאינם ידועים לי.

☞ רבונו של עולם, אתה ידעת כמה אני רחוק מקדשת ושמחת יום טוב הקדוש. חוס וחמול עלי ברחמיך הרבים, וזכני בחסדיך העצומים, שאזכה לקבל הימים טובים בקדשה גדולה ובשמחה רבה, עד שאזכה על-ידי קדשת ושמחת יום טוב, להעלות את המלכות דקדשה מבין הארבע מלכיות ולהעלותה לאור פני ה'. ויקים מקרא שכתוב: **צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו**. ונאמר: **אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך**. ותזכני להמשיך עלי קדשת ושמחת יום טוב תמיד, בכל השנה כלה, ואזכה לשמחה דקדשה תמיד, עד שאזכה להשגת אלקותך וידיעת רוממותך ותשוקת אמונתך באמת ובלב שלם, בשמחה ובטוב לבב, בקדשה ובטהרה גדולה (לקוטי תפילות א', ל').